

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 30132 2500 GC Den Haag

Voorzitter van de RSJ
Mr. F.J. Leeflang
Postbus 30137
2500 GC Den Haag

**Divisie Gevangeniswezen
en vreemdelingenbewaring**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 30132
2500 GC Den Haag
www.dji.nl

Contactpersoon

G. Suurmond
g.suurmond@dji.minjus.nl
M 06 25 69 86 02

Ons kenmerk
2600152

Datum 14 mei 2019
Onderwerp Sanctiebeleid gevangeniswezen

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte mevrouw Leeflang,

Met deze brief wil ik u informeren over de wijziging die het gevangeniswezen heeft doorgevoerd ten aanzien van de sanctiekaart.

Binnen het gevangeniswezen is de afgelopen jaren gewerkt met een sanctiekaart waarbij per gedraging een maximale disciplinaire straf was geformuleerd. Dit maximum was soms smaller dan de kaders van de Pbw. Het doel was met name om het sanctiebeleid binnen de diverse GW-inrichtingen meer te uniformeren. Ik constateer dat de sanctiekaart hierbij een hulpmiddel is geweest en beschouw de verworvenheden die dit heeft opgeleverd inmiddels als verankerd in onze praktijk.

Tegelijk blijkt uit de reacties en ervaringen met de sanctiekaart dat deze ons inmiddels ook in de weg zit. Uit de sanctiekaart spreekt een normstelling die strikter is dan ons wettelijk kader (de Pbw) - en waar u ons aan toetst. Deze versmalling is in de huidige context ongewenst. Als gevangeniswezen ervaren we een toenemende complexiteit van onze doelgroep. En we ervaren helaas een toenemende verharding en daarmee gepaard gaand een toename van geweld jegens ons personeel en geweld jegens gedetineerden onderling. Daarbij ervaren we ook de aanwezigheid van contrabande in toenemende mate als verstorend voor het klimaat in de inrichting. Op deze punten is een krachtig signaal nodig dat geweld tegen ons personeel, tussen gedetineerden onderling en smokkel en bezit van contrabande ontoelaatbaar is.

In het gevangeniswezen staat al langer de persoongerichte aanpak centraal. In de de visie op gevangenisstraffen komt deze nog sterker en scherper naar voren. Binnen het gevangeniswezen maken we professionele afwegingen omtrent gedetineerden. Dit doen we op grond van de beschikbare informatie (van onszelf en ketenpartners), de risico's, de persoonlijke omstandigheden van de gedetineerde, en in het bijzonder ook op grond van zijn gedrag. Dit geldt bij verlov, promoveren-degraderen, etc. En dat geldt ook als het gaat om het opleggen van een disciplinaire straf bij ontoelaatbaar gedrag. Er moet sprake zijn van 'maatwerk', kijkend naar de persoon van de gedetineerde, naar de (ontstane) situatie in de inrichting/afdeling, het regime, een eventueel slachtoffer, etc. Daarbij komt het altijd aan op een goede, deugdelijke motivering van de sanctie. In dat licht heb ik besloten dat we op termijn toegaan naar een situatie dat de sanctiekaart binnen het gevangeniswezen volledig wordt afgeschaft. De persoonsgerichte onderbouwing is dan, uiteraard binnen de kaders van de Pbw,

de kern van ons werk en moet alle relevante motivering bevatten en onze beslissingen kunnen dragen.

**Divisie Gevangeniswezen
& Vreemdelingenbewaring**

Ik constateer tegelijk dat volledige afschaffing op dit moment nog niet opportuun is. De sanctiekaart geeft nog houvast waar onze professionalisering zoals hierboven beschreven, nog verdere voortgang behoeft. Ook is het goed om voorafgaand aan die definitieve stap de reacties van betrokkenen te horen, waaronder de RSJ.

Datum
6 mei 2019

Ons kenmerk
2600152

Ik heb daarom besloten de sanctiekaart op dit moment op drie punten te herijken.

- 1.) Op het gebied van a) geweld tegen personeel b) geweld tussen gedetineerden onderling en c) contrabande is de richtlijn in de herijkte sanctiekaart niet langer de eerder aangebrachte 'versmalling' maar expliciet de volledige bandbreedte van de Pbw. Bij deze drie onderwerpen is het belang van correctie op vertoond gedrag groot.
- 2.) Voor het overige deel van de sanctiekaart dat dan nog resteert geldt dat we spreken van 'richtlijnen' in plaats van 'maxima'. Door deze wijziging komt ook voor de overige onderwerpen meer ruimte en nadruk liggen op de persoonsgerichte afweging.
- 3.) Enkele kleine 'technische' aanpassingen/verdiscontering van eerder reeds gemaakte afspraken.

De herijkte sanctiekaart is opgenomen in de bijlage. Deze wijziging gaat in op 20 mei a.s. Daarnaast werken we toe naar volledige afschaffing van de sanctiekaart.

In ons eerstvolgend periodiek overleg op 9 juli 2019 licht ik deze beleidswijziging graag nader toe.

Een kopie van deze brief stuur ik tevens naar de Nederlandse Orde van Advocaten. De directeurs van de PI's zullen hun commissie van toezicht informeren over deze aanpassing.

Ik vertrouw erop dat ik u met deze brief voldoende heb geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

mr.drs. M.A. Schippers
Directeur Divisie Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring